Dosarul nr. 2-609/2025;
2-24142754-48-2-13122024

H O T Ă R Â R E
în numele Legii

23 aprilie 2026 mun. Străşeni

Judecătoria Străşeni, sediul central
Instanţă compusă din:
Preşedinte: Dorina Croitor
Grefier: Galina Rodideal

Cu participarea:
reprezentantului reclamantei Pruteanu *****, avocatul Liliana Panuş împuternicită în baza mandatului nr. 2190533 din 08.10.2024

a examinat în şedinţă de judecată publică cauza civilă la acţiunea reclamanţilor Pruteanu *****, Pruteanu Nina *****, Guţu Ana *****, Pruteanu Radu ***** către Radu Galina şi Costin Lilia privind recunoaşterea ca moştenitori legali, recunoaşterea dreptului de proprietate prin succesiune şi partajarea succesiunii şi compensarea cheltuielilor de judecată,

CONSTATAT:

ÎN FAPT

1. La 12.12.2024, reclamanţilor Pruteanu *****, Pruteanu Nina *****, Guţu Ana *****, Pruteanu Radu ***** au depus în Judecătoria Străşeni, sediul central, cerere de chemare în judecată împotriva lui Radu Galina şi Costin Lilia privind recunoaşterea ca moştenitori legali, recunoaşterea dreptului de proprietate prin succesiune şi partajarea succesiunii şi compensarea cheltuielilor de judecată.
2. În motivarea cererii de chemare în judecată reclamanţii au indicat că, la data de 30.06.1961 a fost înregistrată căsătoria dintre socrii/bunei: Pruteanu *****, născut la *****, care a decedat la *****, şi Pruteanu ***** născută în anul *****, decedată la *****.
3. În urma căsătoriei lor s-au născut 4 copii: Pruteanu Alexandr, născut la *****, care a decedat la *****, moştenitorii căruia sunt: soţia, Pruteanu Nina *****, şi copiii, Guţu Ana şi Pruteanu Radu; Pruteanu Sergiu, născut la *****, care a decedat la *****, moştenitorul căruia este soţia, Pruteanu *****. Copii cu defunctul nu sunt; Pruteanu Galina *****, născută la *****; Costin Lilia *****, născută la *****.
4. Averea rămasă în urma decesului defuncţilor socri/bunei, Pruteanu ***** şi Pruteanu Vasilisa, se constituie, conform înscrierii în Registrul de evidenţă a gospodăriilor al Primăriei ***** pentru anii 1980-1982, nr. 13, contul personal nr. 1183, din: casa de locuit cu terenul aferent, situată în satul *****, cu numerele cadastrale *****, *****.01 şi *****.02, precum şi terenurile-grădini situate în satul *****.
5. Moştenitorii legali în urma decesului lui Pruteanu Vasilisa sunt soţul supravieţuitor, Pruteanu *****, şi toţi cei 4 copii ai lor, care de fapt au acceptat moştenirea în termen de 6 luni, însă după decesul acesteia nu a fost deschis dosar succesoral.

6. Moştenitorul legal în urma decesului lui Pruteanu ***** este fiul său, Pruteanu Sergiu, care de fapt a acceptat moştenirea în termen de 6 luni, deoarece de la naştere şi până la decesul său, survenit la *****, a locuit în casa părintească, a suportat toate cheltuielile de înmormântare ale tatălui său, a efectuat lucrări de renovare a casei de locuit etc. Cu toate acestea, după decesul lui Pruteanu ***** nu a fost deschis dosar succesoral.
7. Moştenitor legal după decesul lui Pruteanu Sergiu este soţia sa, Pruteanu *****, conform Certificatului privind calitatea de moştenitor nr. 2-4805 din 27.11.2023. Din momentul înregistrării căsătoriei şi până în prezent, Pruteanu ***** locuieşte în acest bun imobil.
8. Ulterior, de către Primăria *****, casa de locuit sus-menţionată, construită în anul 1962, a fost înscrisă în Registrul de evidenţă a gospodăriilor cu nr. 18, pagina 34, contul personal nr. 1643, pe numele fiului răposaţilor, Pruteanu Sergiu.
9. Motivul înaintării prezentei acţiuni constă în imposibilitatea soluţionării litigiului pe cale amiabilă cu pârâtele.
10. Reclamanta doreşte să perfecteze actele de moştenire, însă acest lucru nu este posibil. În aceste circumstanţe, doar instanţa de judecată poate soluţiona litigiul apărut, motiv pentru care se adresează prezentei instanţe.
11. Conform art. 561 Cod civil al Republicii Moldova (redacţia anului 1964), succesiunea se înfăptuieşte în virtutea legii (succesiune legală) şi prin testament (succesiune testamentară). Succesiunea legală are loc dacă şi în măsura în care testamentul nu conţine prevederi contrare.
12. Potrivit art. 562 Cod civil al Republicii Moldova, data deschiderii succesiunii este ziua decesului persoanei care a lăsat moştenirea, iar în cazul declarării morţii acesteia – ziua indicată de lege.
13. Conform art. 563 Cod civil al Republicii Moldova, locul deschiderii succesiunii este ultimul domiciliu permanent al defunctului, iar dacă acesta nu este cunoscut, locul aflării bunurilor sau al părţii principale a acestora.
14. În conformitate cu art. 564 Cod civil al Republicii Moldova, în cazul succesiunii legale, pot fi moştenitori cetăţenii care se aflau în viaţă la data decesului celui care a lăsat moştenirea, precum şi copiii acestuia născuţi după deces.
15. Potrivit art. 565 Cod civil al Republicii Moldova, nu au dreptul de a succede nici ca moştenitori legali, nici ca moştenitori testamentari persoanele care, prin acţiuni ilegale îndreptate împotriva celui care a lăsat moştenirea, împotriva unuia dintre moştenitori sau împotriva executării ultimei voinţe exprimate prin testament, au contribuit la chemarea lor la succesiune, dacă aceste împrejurări au fost constatate prin hotărâre judecătorească.
16. Conform art. 566 Cod civil al Republicii Moldova, în cazul succesiunii legale, moştenitori de prima clasă sunt copiii, inclusiv cei adoptaţi, soţul supravieţuitor şi părinţii defunctului, care succed în cote egale.
17. Potrivit art. 581 Cod civil al Republicii Moldova, pentru dobândirea succesiunii, moştenitorul trebuie să o accepte. Se consideră că moştenitorul a acceptat succesiunea dacă a intrat efectiv în posesia sau administrarea bunurilor succesorale ori dacă a depus la organul notarial competent o declaraţie de acceptare a succesiunii. Aceste acte trebuie efectuate în termen de şase luni de la data deschiderii succesiunii.
18. Conform art. 582 Cod civil al Republicii Moldova, termenul pentru acceptarea succesiunii poate fi prelungit de instanţa de judecată dacă acesta a fost omis din motive întemeiate.

19. Potrivit art. 591 Cod civil al Republicii Moldova, moştenitorii chemaţi la succesiune pot solicita biroului notarial eliberarea certificatului privind dreptul la succesiune.
20. Conform art. 592 Cod civil al Republicii Moldova, certificatul privind dreptul la succesiune se eliberează după expirarea termenului de şase luni de la deschiderea succesiunii, cu excepţiile prevăzute de lege.
21. Potrivit art. 593 Cod civil al Republicii Moldova, împărţirea bunurilor succesorale se efectuează prin acordul moştenitorilor care au acceptat succesiunea, iar în lipsa unui acord, pe cale judecătorească.
22. În baza art. 500 Cod civil al Republicii Moldova (redacţia actuală), proprietarul are dreptul de posesie, folosinţă şi dispoziţie asupra bunului său, iar dreptul de proprietate este garantat şi perpetuu.
23. Conform art. 501 Cod civil al Republicii Moldova, proprietatea este inviolabilă, iar dreptul de proprietate este garantat de lege.
24. Potrivit art. 509 Cod civil al Republicii Moldova, dreptul de proprietate poate fi dobândit prin succesiune, act juridic, uzucapiune, hotărâre judecătorească şi prin alte modalităţi prevăzute de lege.
25. Conform art. 510 Cod civil al Republicii Moldova, în cazul bunurilor imobile, dreptul de proprietate se dobândeşte prin înregistrarea acestuia în Registrul bunurilor imobile, cu excepţiile prevăzute de lege.
26. În legătură cu informaţia prezentată de SCT Filiala Străşeni privind lipsa înregistrării bunurilor imobile pe numele defuncţilor Pruteanu *****, Pruteanu Vasilisa şi Pruteanu Sergiu, precum şi lipsa înscrierilor aferente în Registrul bunurilor imobile, reclamanta se află în imposibilitatea de a prezenta certificatul privind valoarea bunului imobil.
27. În drept, acţiunea este întemeiată pe prevederile art. 561-566, art. 581, art. 582 şi art. 591-593 Cod civil al Republicii Moldova (redacţia anului 1964), art. 500-510 Cod civil al Republicii Moldova (redacţia actuală), precum şi pe prevederile art. 166 şi art. 167 Cod de procedură civilă al Republicii Moldova.
28. Solicită recunoaşterea în calitate de moştenitori legali după decesul lui Pruteanu ***** născută în anul ***** şi decedată la *****, a soţului supravieţuitor, Pruteanu *****, născut la ***** şi decedat la *****, precum şi a copiilor acestora: Pruteanu Alexandr, născut la ***** şi decedat la *****, Pruteanu Sergiu, născut la ***** şi decedat la *****, Pruteanu Galina *****, născută la *****, şi Costin Lilia *****, născută la *****, asupra cotei de câte 10% din masa succesorală.
29. Recunoaşterea în calitate de moştenitor legal după decesul lui Pruteanu *****, născut la ***** şi decedat la *****, a fiului său, Pruteanu Sergiu, născut la ***** şi decedat la *****, asupra cotei de 60% din masa succesorală.
30. Recunoaşterea dreptului de proprietate prin succesiune asupra bunurilor imobile – casa de locuit cu terenul aferent, situată în satul *****, cu numerele cadastrale *****, *****.01 şi *****.02, înscrise în Registrul de evidenţă a gospodăriilor al Primăriei ***** pentru anii 1980-1982, nr. 13, cont personal nr. 1183, construcţie edificată în anul 1962, după cum urmează:
31. Pruteanu *****, născută la *****, succesor al lui Pruteanu Sergiu, născut la ***** şi decedat la *****, asupra cotei de 70% din bunurile imobile menţionate;
32. moştenitorii lui Pruteanu Alexandr, născut la ***** şi decedat la *****, şi anume soţia Pruteanu Nina ***** şi copiii Guţu Ana şi Pruteanu Radu, asupra cotei de 10% din bunurile imobile menţionate;

33. Pruteanu Galina *****, născută la *****, asupra cotei de 10% din bunurile imobile menţionate;
34. Costin Lilia *****, născută la *****, asupra cotei de 10% din bunurile imobile menţionate.
35. Partajarea în natură a averii succesorale constituite din casa de locuit cu terenul aferent, situată în satul *****, cu numerele cadastrale *****, *****.01 şi *****.02, conform cotelor-părţi stabilite.
36. Încasarea cheltuielilor de judecată suportate şi a celor care vor fi suportate în cadrul examinării cauzei de la pârâtele Pruteanu Galina *****, născută la *****, şi Costin Lilia *****, născută la *****, întrucât acestea se fac vinovate de apariţia prezentului litigiu.
37. La data de 02 septembrie 2025, reclamanţii au depus o cerere de concretizare a pretenţiilor, prin care au indicat suplimentar că, potrivit Raportului tehnico-cadastral nr. 03 din 20 noiembrie 2024, întocmit de SC „GEOMAR" SRL, divizarea în natură a bunului imobil litigios nu este posibilă din punct de vedere tehnic. Totodată, au invocat că, potrivit Raportului de evaluare nr. 069 din 20 noiembrie 2024, valoarea de piaţă a bunului imobil constituie 441.130 lei.
38. În legătură cu imposibilitatea partajării în natură a bunului imobil, reclamanţii şi-au concretizat pretenţiile, solicitând atribuirea integrală a imobilului reclamantei Pruteanu *****, cu obligarea acesteia la plata unei sulte corespunzătoare cotelor-părţi ce revin celorlalţi coproprietari şi succesori. În acest sens, au solicitat atribuirea unei sulte în cuantum de 44.113 lei moştenitorilor lui Pruteanu Alexandr, precum şi a câte 44.113 lei fiecăreia dintre pârâtele Radu Galina ***** şi Costin Lilia *****.
39. Celelalte pretenţii privind recunoaşterea calităţii de moştenitor legal, recunoaşterea dreptului de proprietate prin succesiune şi stabilirea cotelor succesorale au fost menţinute în forma iniţială.

ASPECTE GENERALE ŞI DE PROCEDURĂ

40. ***Reclamanta Pruteanu ***** şi reprezentantul acesteia, avocatul Liliana Panuş,*** în şedinţa de judecată au susţinut integral acţiunea şi au solicitat admiterea acesteia.
41. ***Reclamanţii Pruteanu Nina *****, Guţu Ana şi Pruteanu Radu,*** în şedinţa de judecată au susţinut integral acţiunea şi au solicitat admiterea acesteia.
42. ***Pârâtele Radu Galina şi Costin Lilia,*** fiind citate legal, în şedinţa de judecată nu s-au prezentat, nici nu au comunicat instanţei motivele neprezentării, din care considerente instanţa a dispus examinarea cauzei în lipsa acestora.

LEGISLAŢIA RELEVANTĂ

43. Art. 82 din Cod de procedură civilă prevede următoarele:
„Cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat, taxa de timbru şi cheltuielile de judecare a cauzei."
44. Art. 90 din Cod de procedură civilă prevede următoarele:
„Din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte:
    a) sumele plătite martorilor, interpreţilor, experţilor şi specialiştilor;
    b) cheltuielile de efectuare a cercetărilor la faţa locului;
    c) cheltuielile de înştiinţare şi chemare a părţilor în judecată;

d) cheltuielile de transport şi de cazare suportate de părţi şi de alţi participanţi la proces în legătură cu prezentarea lor în instanţă;
e) cheltuielile suportate de cetăţenii străini şi de apatrizi în legătură cu plata interpretului dacă tratatele internaţionale la care Republica Moldova este parte nu prevăd altfel;
f) cheltuielile de căutare a pîrîtului;
g) cheltuielile de efectuare a expertizei;
h) cheltuielile de executare a actelor judiciare;
i) cheltuielile de asistenţă juridică;
j) cheltuielile de declarare a insolvabilităţii;
k) compensaţiile pentru timpul de muncă pierdut;
l) alte cheltuieli necesare, suportate de instanţă şi de participanţii la proces."

45. Art. 94 alin. (1) din Cod de procedură civilă prevede următoarele:
„Instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pârâtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului".
46. Art. 96 alin. (1-1[1]) din Cod de procedură civilă prevede următoarele:
„Instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. (1[1]) Cheltuielile menţionate la alin.(1) se compensează părţii care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.
47. Art.98 alin.(1) Cod de procedură civilă prevede următoarele:
„Cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanţa judecătorească, precum şi taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pîrît proporţional părţii admise din acţiune dacă pîrîtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată. În acest caz, taxa de timbru se încasează în contul instanţei judecătoreşti de la pârât, dacă pârâtul nu este scutit de plata acesteia."
48. Art. 118 alin.(1) şi (3) din Cod de procedură civilă prevede următoarele:
„Fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei sînt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate".
49. Art. 121 din Cod de procedură civilă prevede următoarele:
„Instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului".
50. Art. 130 alin.(1) din Cod de procedură civilă prevede următoarele:
„Instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege".
51. Art. 239 din Cod de procedură civilă prevede următoarele:

„Hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată”.

52. Art. 240 alin.(1) din Cod de procedură civilă prevede următoarele:
„La deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii”.
53. Potrivit art. 500 alin. (1) Cod civil, proprietarul are dreptul de posesie, folosinţă şi dispoziţie asupra bunului său.
54. Conform art. 509 Cod civil, dreptul de proprietate poate fi dobândit inclusiv prin succesiune şi prin hotărâre judecătorească.
55. Potrivit art. 566 Cod civil (redacţia anului 1964), moştenitori legali de prima clasă sunt copiii, soţul supravieţuitor şi părinţii defunctului, care succed în cote egale.
56. Potrivit art. 581 Cod civil (redacţia anului 1964), se consideră că moştenitorul a acceptat succesiunea dacă a intrat efectiv în posesia sau administrarea bunurilor succesorale.
57. Potrivit art. 1432 alin. (1) Cod civil (redacţia în vigoare până la 01.03.2019), nimeni nu poate fi obligat să rămână în proprietate comună, fiecare coproprietar putând cere oricând împărţirea bunului comun, dacă legea nu prevede altfel.
58. Conform art. 1433 Cod civil (redacţia în vigoare până la 01.03.2019), dacă bunul nu este partajabil în natură ori partajarea ar cauza o pagubă disproporţionată destinaţiei economice a acestuia, instanţa poate atribui bunul unuia dintre coproprietari, cu obligarea la plata unei compensaţii băneşti celorlalţi coproprietari.

MOTIVAREA INSTANŢEI

59. Audiind poziţia părţilor şi studiind materialele dosarului, instanţa ajunge la concluzia că acţiunea urmează a fi admisă parţial, din următoarele considerente.
60. Potrivit materialelor cauzei, instanţa a constatat că Pruteanu Vasilisa ***** a decedat la *****, iar Pruteanu ***** a decedat la *****.
61. Din certificatele de stare civilă, certificatele de naştere şi celelalte înscrisuri anexate la dosar, instanţa a constatat că Pruteanu ***** şi Pruteanu Vasilisa ***** au avut patru copii: Pruteanu *****, Pruteanu Sergiu, Radu Galina şi Costin Lilia. Totodată, instanţa a constatat că Pruteanu ***** a decedat la *****, iar moştenitorii acestuia sunt soţia Pruteanu Nina ***** şi copiii Guţu Ana şi Pruteanu Radu. De asemenea, instanţa a constatat că Pruteanu Sergiu a decedat la 20 iunie 2023, iar potrivit Certificatului privind calitatea de moştenitor nr. 2-4805 din 27 noiembrie 2023, moştenitor legal al acestuia este soţia sa, Pruteanu *****.
62. Din extrasul din Registrul de evidenţă a gospodăriilor al Primăriei ***** pentru anii 1980–1982, nr. 13, contul personal nr. 1183, precum şi din certificatele eliberate de Primăria *****, instanţa a constatat că gospodăria familiei Pruteanu era compusă din casa de locuit edificată în anul 1962, terenul aferent şi terenurile-grădini situate în satul *****.
63. Din certificatele eliberate de Primăria *****, din înscrierile efectuate în registrele de evidenţă a gospodăriilor şi din celelalte înscrisuri anexate la dosar, instanţa a constatat că după decesul lui Pruteanu Vasilisa ***** membrii familiei au continuat să locuiască şi să

gospodărească în imobilul succesoral. Totodată, instanţa a constatat că după decesul lui Pruteanu *****, fiul acestuia, Pruteanu Sergiu, a continuat să domicilieze în gospodăria părintească, iar casa de locuit a fost ulterior înscrisă în Registrul de evidenţă a gospodăriilor pe numele acestuia.

64. Instanţa a mai constatat că după decesul lui Pruteanu Vasilisa ***** şi al lui Pruteanu ***** nu au fost deschise proceduri succesorale notariale şi nu au fost eliberate certificate de moştenitor asupra patrimoniului succesoral rămas după decesul acestora.
65. Din informaţia prezentată de organul cadastral şi din celelalte înscrisuri anexate la dosar, instanţa a constatat că bunurile litigioase nu sunt înregistrate în Registrul bunurilor imobile pe numele lui Pruteanu ***** Pruteanu ***** sau Pruteanu Sergiu, însă existenţa şi identificarea acestora rezultă din registrele de evidenţă ale gospodăriilor şi din documentele eliberate de autoritatea publică locală.
66. Din Certificatul privind calitatea de moştenitor nr. 2-4805 din 27 noiembrie 2023, instanţa a constatat că după decesul lui Pruteanu Sergiu moştenitor legal este soţia acestuia, Pruteanu *****, care locuieşte în continuare în imobilul litigios.
67. Referitor la partajarea bunului imobil, instanţa reţine că Raportul tehnico-cadastral nr. 03 din 20 noiembrie 2024, întocmit de SC „GEOMAR” SRL, concluzionează imposibilitatea divizării în natură a casei de locuit şi a construcţiilor auxiliare.
68. Instanţa reţine că raportul tehnico-cadastral vizează bunul imobil principal – casa de locuit şi construcţiile auxiliare, acestea reprezentând elementul principal al patrimoniului succesoral supus partajării.
69. Potrivit raportului menţionat, bunul nu poate fi împărţit în loturi independente care să asigure utilizarea autonomă a fiecărei părţi şi respectarea cerinţelor tehnice şi urbanistice.
70. În asemenea circumstanţe, partajarea în natură este imposibilă, iar modalitatea echitabilă de încetare a coproprietăţii constă în atribuirea bunului unuia dintre coproprietari, cu compensarea celorlalţi prin plata unei sulte.
71. Aplicând dispoziţiile art. 1433 Cod civil la circumstanţele cauzei, instanţa reţine că atribuirea bunului unuia dintre coproprietari, cu compensarea bănească a cotelor-părţi ce revin celorlalţi, constituie singura modalitate de încetare a coproprietăţii compatibilă cu caracteristicile tehnice ale imobilului litigios.
72. Instanţa reţine că raportul tehnico-cadastral administrat în cauză exclude posibilitatea unei divizări reale a imobilului, iar menţinerea unei coproprietăţi forţate între participanţii la proces nu ar conduce la valorificarea eficientă a bunului şi nici la încetarea definitivă a raportului litigios dintre părţi.
73. Din Raportul de evaluare nr. 069 din 20 noiembrie 2024 rezultă că valoarea de piaţă a bunului imobil constituie 441130 lei.
74. Pornind de la valoarea stabilită prin raportul de evaluare şi de la cotele succesorale reţinute de instanţă, cuantumul sultei aferente cotei de 1/10 din bun constituie 44113 lei.
75. Instanţa apreciază că atribuirea integrală a imobilului reclamantei Pruteanu ***** este justificată de faptul că aceasta locuieşte în bunul litigios, este succesoarea persoanei care a administrat patrimoniul succesoral şi şi-a exprimat acordul de a compensa valoric drepturile celorlalţi coproprietari.
76. Instanţa reţine că niciunul dintre ceilalţi coproprietari nu a solicitat atribuirea bunului litigios în proprietate exclusivă şi nici nu a contestat concluziile raportului tehnico-cadastral privind imposibilitatea divizării în natură a acestuia, circumstanţe care confirmă caracterul rezonabil şi echitabil al modalităţii de partaj solicitate de reclamantă.

77. Totodată, această modalitate de partaj asigură păstrarea destinaţiei economice a bunului şi evită crearea unei coproprietăţi conflictuale între persoane care nu utilizează efectiv imobilul.
78. Referitor la solicitarea privind încasarea cheltuielilor de judecată de la pârâte, instanţa reţine că, potrivit art. 82 şi art. 94 Cod de procedură civilă, cheltuielile de judecată se repartizează ţinând cont de soluţia adoptată şi de conduita procesuală a participanţilor la proces.
79. Din materialele cauzei nu rezultă că pârâtele ar fi încălcat vreun drept al reclamanţilor, ar fi contestat existenţa raporturilor succesorale sau ar fi împiedicat perfectarea drepturilor succesorale ale acestora.
80. Litigiul dedus judecăţii a fost generat de necesitatea constatării juridice a unor raporturi succesorale născute cu mai multe decenii în urmă, de lipsa documentelor succesorale şi de necesitatea recunoaşterii judiciare a dreptului de proprietate asupra bunurilor neînregistrate în Registrul bunurilor imobile, iar nu de conduita culpabilă a pârâtelor. Faptul că pârâtele nu şi-au exprimat acordul cu privire la modalitatea de perfectare a drepturilor succesorale nu poate fi asimilat unei conduite ilicite şi nu constituie, prin el însuşi, temei pentru obligarea acestora la suportarea cheltuielilor de judecată.
81. Or, simpla participare a unei persoane în calitate de pârât într-un litigiu succesoral nu constituie prin ea însăşi temei pentru obligarea acesteia la suportarea cheltuielilor de judecată efectuate de reclamant.
82. Mai mult, reclamanţii nu au prezentat instanţei probe suficiente care să confirme cuantumul concret al cheltuielilor de asistenţă juridică pretinse şi caracterul real, necesar şi rezonabil al acestora, astfel cum impune art. 96 Cod de procedură civilă. În lipsa unor asemenea dovezi, instanţa este lipsită de posibilitatea verificării întinderii cheltuielilor solicitate spre compensare.
83. În lipsa probelor care să demonstreze că pârâtele au provocat litigiul, au manifestat rea-credinţă procesuală ori au determinat prin conduita lor necesitatea sesizării instanţei de judecată, solicitarea privind compensarea cheltuielilor de judecată urmează a fi respinsă ca neîntemeiată.
84. Referitor la repartizarea taxei de stat, instanţa reţine că prezenta cauză are caracter patrimonial, întrucât prin hotărârea pronunţată se recunosc drepturi succesorale şi drepturi de proprietate asupra unor bunuri imobile determinate, precum şi se dispune partajarea patrimoniului succesoral. Or, ca efect al admiterii acţiunii, participanţilor la proces le sunt recunoscute şi atribuite drepturi patrimoniale concrete asupra masei succesorale.
85. Deşi art. 98 alin. (1) Cod de procedură civilă reglementează în principal situaţia în care reclamantul este scutit de plata taxei de stat, principiul consacrat de această normă presupune că sarcina fiscală aferentă valorificării drepturilor patrimoniale recunoscute prin hotărâre urmează a fi suportată de persoanele care beneficiază de aceste drepturi, proporţional interesului patrimonial dobândit.
86. În speţă, instanţa constată că prin prezenta hotărâre reclamantei Pruteanu ***** îi este recunoscută şi atribuită cota majoritară din patrimoniul succesoral, iar celorlalţi participanţi la proces le sunt recunoscute drepturi patrimoniale corespunzătoare cotelor succesorale stabilite ori drepturi la compensare bănească sub formă de sultă.
87. În aceste condiţii, taxa de stat urmează a fi suportată de persoanele în beneficiul cărora au fost recunoscute drepturi patrimoniale prin prezenta hotărâre, proporţional întinderii

drepturilor dobândite, această modalitate de repartizare fiind conformă principiului echităţii şi caracterului patrimonial al pretenţiilor admise.

88. Instanţa reţine că obligaţia de achitare a taxei de stat nu reprezintă o sancţiune procesuală, ci consecinţa valorificării pe cale judiciară a unor drepturi patrimoniale. Din acest motiv, repartizarea taxei de stat urmează a fi efectuată în raport cu beneficiul patrimonial obţinut de fiecare participant la proces prin hotărârea judecătorească pronunţată.
89. Conform art. 82, art. 94, art. 238-241 Cod de Procedură Civilă al Republicii Moldova instanţa de judecată,-

H O T Ă R Ă Ş T E :

A admite parţial acţiunea.

A recunoaşte ca moştenitorii legali după decesul lui Pruteanu ***** născută în anul *****, decedată la *****: soţul supravieţuitor Pruteanu *****, născut la *****, decedat la *****, precum şi copiii acestora: Pruteanu *****, născut la *****, decedat la *****, Pruteanu Sergiu, născut la *****, decedat la *****, Radu Galina, născută la ***** şi Costin Lilia, născută la *****, cu revenirea a fiecăruia cotă-parte de 1/10 din averea succesorală.

A recunoaşte ca moştenitor legal după decesul lui Pruteanu *****, născut la *****, decedat la *****, fiul său Pruteanu Sergiu, născut la *****, decedat la *****, cu cotă-parte de 60% din avere.

A recunoaşte dreptul de proprietate prin succesiune asupra bunurilor imobile: casa de locuit cu terenul aferent, situată în satul *****, precum şi terenurile (grădini) situate în satul *****, bunuri înregistrate în Registrul de evidenţă a gospodăriilor primăriei ***** pentru anii 1980–1982, nr. 13, cont personal 1183, construcţie din anul 1962, după cum urmează:

- Pruteanu *****, născută la *****, IDNP *****, succesoarea lui Pruteanu Sergiu (decedat la *****), asupra cotei de 70% din avere;
- Pruteanu Nina *****, născută la *****, IDNP *****, Gutu Ana, născută la *****, IDNP ***** şi Pruteanu Radu, născut la *****, IDNP *****, asupra cotei de 10% moştenită de Pruteanu ***** decedat la *****;
- Radu Galina, născută la *****, IDNP ***** asupra cotei de 10% din avere;
- Costin Lilia, născută la *****, IDNP ***** asupra cotei de 10% din avere.

A partaja averea succesorală, respectiv casa de locuit cu terenul aferent situată în satul *****, cu numerele cadastrale *****, *****.01 şi *****.02, prin atribuirea integrală a bunului imobil (1,0 cotă parte) reclamantei Pruteanu *****, născută la *****, IDNP *****.

A atribui în solidar lui Pruteanu Nina *****, născută la *****, Gutu Ana, născută la ***** şi Pruteanu Radu, născut la ***** sultă echivalentă cu cota de 1/10 din avere moştenită, în sumă de 44113 (treizeci şi patru de mii o sută treisprezece) lei.

A atribui pârâtei Radu Galina, născută la ***** o sultă echivalentă cu cota de 1/10, în sumă de 44113 (treizeci şi patru de mii o sută treisprezece) lei.

A atribui pârâtei Costin Lilia, născută la *****, o sultă echivalentă cu cota de 1/10, în sumă de 44113 (treizeci şi patru de mii o sută treisprezece) lei.

În rest, pretenţiile se resping.

A încasa din contul Pruteanu ***** în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 9468 (nouă mii patru sute şaizeci şi opt) lei 70 bani.

A încasa în solidar din contul lui Pruteanu Nina *****, Gutu Ana şi Pruteanu Radu în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 238 (două sute treizeci şi opt) lei 38 bani.

A încasa din contul pârâtei Radu Galina în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 1438 (o mie patru sute treizeci şi opt) lei 38 bani.

A încasa din contul pârâtei Costin Lilia în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 1438 (o mie patru sute treizeci şi opt) lei 38 bani.

Prezenta hotărâre urmează a fi executată benevol, în condiţiile legii, în termen de cel mult 15 zile de la rămânerea definitivă.

Se explică părţilor că, după expirarea acestui termen, creditorul este în drept să solicite executarea silită, în condiţiile Codului de executare.

Dispozitivul hotărârii judecătoreşti se comunică participanţilor la proces şi se publică pe pagina web – „https://jst.instante.justice.md”.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile de la data emiterii dispozitivului, prin intermediul judecătoriei Străşeni (sediul central).

Preşedintele şedinţei
judecător /semnat/ Dorina Croitor
Copia corespunde originalului
judecător Dorina Croitor